

Vilkas

Patino kūno masė 40 - 50 (iki 65) kg, patelės - 30 - 40 (iki 50) kg. Stiprus, ištvermingas žvėris. Ausys trikampės, stačios. Kaklas storas, raumeningas. Kojos ilgokos, uodega nuleista (bėgdamas pakelia ją iki nugaros lygio, bet ne aukščiau). Kailis pilkšvai ar gelsvai juosvas. Šeriasi nuo vasario pabaigos - kovo pradžios iki birželio. Rudenį plaukų danga beveik nesikeičia, tik sutankėja ir pailgėja. Gyvena dažniausiai šeimomis: tėvai ir dar nesubrendę jaunikliai.

Minta beveik vien tik mėsa: stambiais ir vidutinio didumo laukiniais ir naminiais gyvūnais. Naminius dažniausiai pjauna vasaros pabaigoje, kai jaunikliai mokomi medžioklės meno. Ėda dvėselieną. Ketvirtas (paskutinis) prieškrūminis dantis viršutiniame žandikaulyje ir pirmas krūminis dantis apatiniame žandikaulyje labai stambūs ir veikia kaip žirklys - jais žvėris nukanda, tiesiog nukerpa net stambiausias sausgysles. Vilkas gali ilgai badauti.

Ruja nuo sausio - vasario iki kovo mėnesio. Neštumas 2 mėn. Vadoje 1 - 9 (dažniausia 3 - 7) jaunikliai. Vilkiukai gimsta akli. Praregi po 10 - 12 dienų. Patelė pirmomis savaitėmis nuo jų nesitraukia, saugo. Ją maitina patinas. 3 - 4 savaičių jaunikliai pradeda ėsti mėsą. Iš pradžių tik tėvų attrytą. Jauni vilkiukai labai panašūs į lapiukus. Atskirti galima pagal uodegą. Vilkiuko uodega ne ilgesni. kaip 1/3 kūno ilgio, o galiukas juodas (lapiuko uodega apie pusės kūno ilgio, o galiukas visada baltas). Jauniklius veda ir augina guolyje (irštvoje). Guolis būna raisto salelėje, po medžio ar kelmo šaknimis, tankiame jaunuolyne ar tankioje žolėje, bet visada netoli vandens. Nuo guolio iki vandens būna išminti takai. Mat vilkai be vandens negali išbūti nė dienos.

Vilko pėdsakai panašūs į didelio šuns, tik pėda pailgesnė (ypač patelės, jos pėdos pločio ir ilgio santykis 1:5, patinų 1:3) ir didesnė. Vilko pėdoje ties priekinių pirštų pagalvėlių užpakaliniu kraštu nubrėžus liniją, ji nekerta šoninių pirštų pagalvėlių (anot senų medžiotojų - "telpa degtukas"). Šuns pėdoje ši linija eina per šoninių pirštų pagalvėles. Vilkas eina "pėda į pėdą" - kiekvienas iš paskos einantis žvėris koją stato į prieš jįėjusio pėdą. Tik staigiame posūkyje vora išyra ir toje vietoje galima suskaičiuoti, kiek praėjo vilkų.

Vilkai medžiojami su varovais, su vėliavėlėmis, tykojant prie masalo, gaudomi spąstais. Medžioklė su varovais beveik nesiskiria nuo kitų žvėrių tokios medžioklės. Tik varomas dažniausiai didesnis plotas. Taip vilkai medžiojami tada, kai tiksliai jų buvimo vieta nežinoma. Su vėliavėlėmis vilkai medžiojami tada, kai tiksliai žinoma jų dienojimo vieta. Jie apsupami vėliavėlėmis. Tai ant tvirtos, bet lengvos virvutės prikabintos raudono audeklo skiautės. Patartina prieš medžioklę vėliavėles palaikyti gyvenamoje patalpoje ir sulaistyti aštraus kvapo skysčiu, pvz.: žibalu. Tada vilkams jos baisesnės. Virvelė kabinama ant medžių, krūmų šakų per 20 - 50 cm nuo žemės. Apsupama iš visų pusių arba viename krašte paliekamas tarpas, kurį užstoja medžiotojai. Varovų lėtai varomi, bėgiodami palei vėliavėles ar blaškydamiesi po aptvarą, vilkai pribėga prie jų laukiančių medžiotojų. Iš visų pusių aptvertus vilkus galima palikti kitai dienai - iš aptvaro paprastai neišeina. Tykojant prie masalo. Juo naudojamas kritęs stambus gyvulys ar žvėris. Per šūvį nuo masalo įruošama slėptuvė. Geriausia, kai slėptuvė būna negyvenamos sodybos miške ar pamiškėje pastatai, stacionarinis tykojimo bokštelis. Įsitikinus, kad masalą vilkai lanko (geriausia tai padaryti apžiūrint iš toliau, žiūronu), pradeda tykoti. Vilkai labai atsargūs, todėl, kad nebūtų žmogaus pėdsakų, medžiotoją į tykojimo vietą geriausia atvežti arkliu.

Vilkai, gaudydami medžiojamuosius žvėris, padaro žalos medžioklės ūkiui. Šios žalos dydis labai priklauso nuo vilkų ir jų aukų gausumo. Bet nereikia pamiršti, kad vilkai pirmiausia sugauna ligotus, silpnus gyvūnus, o tai yra natūralioji atranka, naudinga visoms rūšims. Lietuvoje šių žvėrių nėra daug, todėl ir daroma žala medžioklės ūkiui nėra didelė. Vilkai padaro žalos ir pjaudami naminius gyvulius.